कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः- २०८०/०३/०७

रोहिणी गाउँपालिका

धकधई,रुपन्देही

रोहिणी गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कार्यविधि २०८०

(ञ) गाउँ भित्रका भौतिक पुर्वाधार विकासको नियमित, मर्मत सम्भार, स्तरोन्ती कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धीत सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुसंग समन्वय गरी कार्य गर्ने ।

(ट) मर्मत सम्भार कार्यहरुको नियमित अनुगमन, मुल्यांकन गरी नियमित रुपमा कार्यपालिकामा प्रतिवेदनहरु पेश गर्ने ।

(ठ) साधन श्रोत मर्मत सम्भार गर्दा पाटपुर्जा मर्मत वा नया जडान गरिएका भए सो साधनका पुराना वा फेरीएका पाटपुर्जा वा सरसमान गा.पा को जिन्सी शाखामा दाखिला गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१२. **अनुगमन तथा मूल्यांकन विधि** : देहायका विधिहरु अवलम्बन गरी अनुगमन तथा मूल्यांकन गरिनेछः

- सूचकहरुको पहिचान र तयारी,
- सूचकहरु तथा प्रतिवेदनहरुको विश्लेषण,
- स्थलगत भ्रमण र अध्ययन ,
- टेलिफोन सम्पर्क,
- औपचारिक र अनौपचारिक भेटघाट र छलफल,
- अन्तरवार्ता तथा प्रश्नावली फारम, ▪ कार्यदलको गठन,
- गोष्ठी संचालत तथा अतरक्रिया, ▪ अन्तरवार्ता तथा प्रश्नावली फारम, ▪ प्रतिवेदन तयारी ।

परिच्छेद-४
मर्मत सम्भार कार्यनीति र प्राथमिकता

१३. कार्यनीति :

यस कार्यविधि अनुसार मर्मत सम्भार कार्यलाई मितव्यीय, दिगो र समुदायको अपनत्व बनाउनका लागि देहाय कार्यनीतिहरु अवलम्बन गर्नेछ ।

(१) मर्मत सम्भार कार्य गर्दा विकेन्द्रित, श्रमप्रदान वा कामदारहरुलाई सोझै प्रयोग गरी वा उपभोक्ता समितिको माध्यमबाट अथवा व्यक्तिलाई ठेक्का दिएर गराउने ।

(२) मर्मत सम्भार कार्य गर्दा श्रममूलक स्थानीय नेतृत्व तथा श्रोतमुखी, वातावरणमैत्री प्रविधि प्रयोग गरी सहभागितात्मक प्रक्रियाबाट र हरित सडकको अवधारणा अवलम्बन गर्न प्रयास गर्ने ।

(३) स्थानीय नागरिकहरुको ज्ञान, सीप, अनुभव र योग्यतालाई विकास कार्यमा उपयोग गर्ने ।

(४) प्रत्येक वर्ष मर्मत सम्भारका कार्यहरुको लागि आवश्यक सूची तयार गरी गर्दा सम्भाव्य वाढी, कटान पटान क्षेत्र लगायतका अन्य जोखिमपूर्ण स्थानहरुका साथै सार्वजनिक यातायातलाई सूचारु गर्नु पर्ने जस्ताकुराहरुलाई बढी ध्यान दिई यस किसिमको कार्यलाई सहज र सरल बनाउने ।

विद्या प्रसाद यादव
रोहिणी गा.पा. अध्यक्ष

(३) समितिमा आमन्त्रित गर्न सकिन : यस कार्यबिधि बमोजिम गठित समितिको नियमित बैठकमा काम संग सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाको प्रतिनिधिलाई आवश्यकता अनुसार आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।

(४) मर्मत अनुगमन समिति स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, को दफा (१६) मा व्यवस्था भएनसारको रहनेछ । तथा अनुगमन समितिले अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यविधि, २०७५ मा व्यवस्था अनुसार अनुगमन कार्य गर्नेछ ।

(५) मर्मत सम्भारको भुक्तानी र्ममत सम्भार अनुगमन समितिवाट सिफारिस भएपछि मात्र नियमानुसार भुक्तानी गरिनेछ ।

९. सदस्यको पदावधि : यस समितिका सदस्यहरुको पदावधि २ वर्षको हुनेछ ।

१०. समितिको बैठक :

(१) समितिको बैठक प्रत्येक त्रैमासिक वा आवश्यक परेमा जुनसुकै बखत पनि बस्न सक्नेछ ।

(२) समितिको बैठक संयोजक संग परामर्श गरी सदस्य-सचिवले बोलाउनेछ ।

(३) संयोजकको अनुपस्थितिमा बैठक बस्न नसक्ने अवस्था भएमा निर्वाचित महिला सदस्यको संयोजकत्वमा बसी आवश्यक निर्णय लिन सकिनेछ । तर यस किसिमको बैठकबाट भएको निर्णयहरुलाई पछिल्लो बैठकमा जानकारीका लागि सदस्य सचिवले अनिवार्य रुपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

११. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : मर्मत संम्भार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

(क) ऐन र नियमावली अनुसार मर्मत सम्भार कोषको खातामा जम्मा गर्नु पर्ने रकम समयमा नै जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

(ख) मर्मत सम्भार कोषको लागि वार्षिक रुपमा आवश्यक पर्ने बजेट, आय क्षेत्र र खर्च हुने रकमको कार्ययोजना बनाई कार्यपालिका मार्फत गाउँ सभामा पेश गर्ने ।

(ग) कोषमा आवश्यक पर्ने रकम जुटाउने तर्फ आवश्यक पहल गर्ने ।

(घ) कार्यालयमा विभिन्न फाँटवाट मर्मत सम्भारका लागि आएका मागको निरीक्षण गरी मितव्यीता हुने र गाउँपालिकालाई हानी नहुने विषयलाई मध्यनजर गरि आवश्यक निर्णय र सिफारिस गर्ने ।

(ङ.) मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक पर्ने कार्य तथा बाटो पुल, पुलेसा र सडकको विवरण संकलन गर्ने ।

(च) मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक पर्ने कार्य तथा बाटो पूल, पूलेसा र सडकको विवरण कुन प्रकृया वाट मर्मत सम्भार गर्दा कम लागतमा वढी प्रभावकारीता हुने हो सोको विश्लेषण गरि आवश्यक सिफारिस गर्ने ।

(छ) कार्यान्वयन तथा प्राविधिक सुपरीवेक्षणको व्यवस्थामा सहयोग गर्ने ।

(ज) गाउँ क्षेत्र भित्रका सडक, ढल, फुटपाथ, सार्वजनिक स्थल आदिको अवस्था अध्ययन गरी म्यापिङ्ग गर्ने ।

(झ) सडक, ढल, पुरातात्विक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक क्षेत्रहरुको नियमित मर्मत सम्भार, स्तरोन्तीको सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्यहरु गर्ने ।

विद्या प्रसाद यादव
अध्यक्ष

घ सार्वजनिक बाटो, पूल, पुलेसा प्रति सकारात्मक धारणा, सम्मान, मर्यादा र दायित्व बोधका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गराउन,

रोहिणी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल २०७४

परिच्छेद-३
कार्यान्वयन व्यवस्था र समितिको गठन

७. **कार्यान्वयन व्यवस्थापन** : मर्मत संम्भार कोष मार्फत मर्मत सम्भारको कार्य निम्न अनुसार गरिनेछ।

(१) कार्यालयका सामग्री, उपकरण र सवारी साधनको हकमा सम्वन्धित जिम्मेवार कर्मचारीले शाखाबाट माग गराई मर्मत सम्भार समितिको निर्णय अनुसार गर्नु पर्नेछ। रु. ३ लाख सम्म प्रमूख प्रशासकीय अधिकृत, ३ देखि ५ लाख सम्म अध्यक्ष र सो भन्दा माथि गाउँ कार्यपालिकाको स्वीकृतिमा मर्मत सम्भार गरिनेछ।

(२) गाउँपालिकावाट वा अन्य निकाय संगको साझेदारीमा सम्पन्न भएका पूर्वाधारहरुको मर्मत सम्भारको लागि सम्वन्धित शाखा वा लक्षित उपभोक्ता समिति, नागरिक संघ संगठनको मागको आधारमा मर्मत सम्भार समितिबाट निरीक्षण अनुगमन र निर्णयसहितको सिफारिसबाट ३ लाख सम्म प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृतिमा, ३ देखि ५ लाख सम्म अध्यक्षको स्वीकृतिमा उक्त योजना संग सम्वन्धित समुह, समिति, सघ संस्थाको न्यूनतम २० प्रतिशत साझेदारीमा मर्मत संम्भार गराईनेछ।

(३) ५ लाख भन्दा माथिको सार्वजनिक खरिद नियम अनुसार कार्यपालिकाको स्वीकृतिमा हुनेछ।

(४) गाउँपालिकाले मर्मत संम्भारको भुक्तानी गर्दा अनुमगन समितिको सिफारिस अनिवार्य हुनेछ।

(५) मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने साधनको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले शाखामा निवेदन दिने, उक्त निवेदनमा के गर्नु पर्ने हो सो कार्य कति समयका लागी उपयुक्त हुन सक्छ भनी प्राविधिकको सिफारिस भए पछि मर्मत सम्भार समितिमा पेश गरि निर्णय बमोजिम गरिने बमोजिम छ तर मोटरसाईकलको हकमा साधन प्रयोगकर्ता कर्मचारीको निवेदन अनुसार तथा पदाधिकारीहरुले रु ५००। सम्मको मर्मत गर्नु पर्ने भए स्वयले नै गर्नु पर्नेछ।

८. **समितिको गठन**

(१) गाउँपालिमा मर्मत सम्भार कार्यको व्यवस्थापनका लागि देहाय अनुसारको समिति गठन गरिनेछ।

(२) दफा ८(१) बमोजिम गठित समितिमा देहाय बमोजिमका पदाधिकारी तथा सदस्य रहनेछन् :

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष -संयोजक

(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष - सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख -सदस्य

(ङ) पूर्वाधार शाखा प्रमुख -सदस्य

(च) पूर्वाधार विकास समितिको संयोजक -सदस्य

(छ) योजना शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

विद्या प्रसाद यादव
रोहिणी गा.पा. अध्यक्ष

घ सार्वजनिक बाटो, पूल, पुलेसा प्रति सकारात्मक धारणा, सम्मान, मर्यादा र दायित्व बोधका लागि जनचेतना अभिवृद्धि गराउन,

परिच्छेद-३
कार्यान्वयन व्यवस्था र समितिको गठन

७.**कार्यान्वयन व्यवस्थापन :** मर्मत संम्भार कोष मार्फत मर्मत सम्भारको कार्य निम्न अनुसार गरिनेछ।

(१) कार्यालयका सामग्री, उपकरण र सवारी साधनको हकमा सम्वन्धित जिम्मेवार कर्मचारीले शाखाबाट माग गराई मर्मत सम्भार समितिको निर्णय अनुसार गर्नु पर्नेछ। रु. ३ लाख सम्म प्रमूख प्रशासकीय अधिकृत, ३ देखि ५ लाख सम्म अध्यक्ष र सो भन्दा माथि गाउँ कार्यपालिकाको स्वीकृतिमा मर्मत सम्भार गरिनेछ।

(२) गाउँपालिकावाट वा अन्य निकाय संगको साझेदारीमा सम्पन्न भएका पूर्वाधारहरुको मर्मत संम्भारको लागि सम्वन्धित शाखा वा लक्षित उपभोक्ता समिति, नागरिक संघ संगठनको मागको आधारमा मर्मत सम्भार समितिबाट निरीक्षण अनुगमन र निर्णयसहितको सिफारिसबाट ३ लाख सम्म प्रमूख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृतिमा, ३ देखि ५ लाख सम्म अध्यक्षको स्वीकृतिमा उक्त योजना संग सम्वन्धित समुह, समिति, सघ संस्थाको न्यूनतम २० प्रतिशत साझेदारीमा मर्मत संम्भार गराईनेछ।

(३) ५ लाख भन्दा माथिको सार्वजनिक खरिद नियम अनुसार कार्यपालिकाको स्वीकृतिमा हुनेछ।

(४) गाउँपालिकाले मर्मत संम्भारको भुक्तानी गर्दा अनुमगन समितिको सिफारिस अनिवार्य हुनेछ।

(५) मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने साधनको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले शाखामा निवेदन दिने, उक्त निवेदनमा के गर्नु पर्ने हो सो कार्य कति समयका लागी उपयुक्त हुन सक्छ भनी प्राविधिकको सिफारिस भए पछि मर्मत सम्भार समितिमा पेश गरि निर्णय बमोजिम गरिने बमोजिम छ तर मोटरसाईकलको हकमा साधन प्रयोगकर्ता कर्मचारीको निवेदन अनुसार तथा पदाधिकारीहरुले रु ५००। सम्मको मर्मत गर्नु पर्ने भए स्वयले नै गर्नु पर्नेछ।

८.**समितिको गठन**

(१) गाउँपालिमा मर्मत सम्भार कार्यको व्यवस्थापनका लागि देहाय अनुसारको समिति गठन गरिनेछ।

(२) दफा ८(१) बमोजिम गठित समितिमा देहाय बमोजिमका पदाधिकारी तथा सदस्य रहनेछन् :

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष -संयोजक

(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष - सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख -सदस्य

(ङ) पूर्वाधार शाखा प्रमुख -सदस्य

(च) पूर्वाधार विकास समितिको संयोजक -सदस्य

(छ) योजना शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

विद्या प्रसाद यादव
रोहिणी गा.पा. अध्यक्ष

क) गाउँपालिका कार्यालयमा रहेका सामग्री, उपकरण र सवारी साधनको समयमै उचित र लागत प्रभावकारीता अर्थात मितव्ययी रुपले दिगो उपयोग हुने गरि मर्मत गराउने ।

ख) गाउँपालिका भित्र रहेका सडक बाटो, खानेपानी, कल्भर्ट, पाटी पौवा, पुल पुलेसाको मर्मत संम्भार गरि सेवा प्रवाहलाई निरन्तरता दिने ।

(ग) उपभोक्ता समिति लगायत सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु बाट निर्माण भए गरेका योजनाहरुमा स्थानीय स्रोत साधनको व्यवस्थित परिचालन र जनसमुदायको अपनत्व वृद्धि गर्ने ।

४.**कार्यविधिको प्रयोगकर्ता :** यस कार्यविधिको प्रयोगकर्ता रोहिणी गाउँपालिका भए पनि पुर्वाधार निर्माणका हकमा नागरिक संघ/संगठन, उपभोक्ता समिति,गैर सरकारी संस्था, निर्माण व्यवसायी समेत रहने छन ।

परिच्छेद २
मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था र संचालन

५. **मर्मत सम्भार कोष स्थापना**

(१) रोहिणी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिको कार्यालय तथा योजनाका सामाग्री, उपकरण, सवारी साधन र भौतिक पूर्वाधारको मर्मत संम्भार गरि प्रयोगमा ल्याउनका लागि एक "मर्मत सम्भार कोष" को व्यवस्था गर्नेछ ।

(२). विनियम (१) बमोजिमको कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन् :

(क) मर्मत सम्भार कोषका लागि हालसम्म छुट्याईएको सम्पूर्ण रकम,

(ख) प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गाउँ सभाले विनियोजन गरेको रकम,

(ग) कुनै व्यक्ति वा संस्था वा निकायद्वारा कोषलाई प्राप्त हुने सहयोग वा अनुदान रकम,

(घ) नेपाल सरकारका निकायबाट प्राप्त रकम,

(ङ) अन्य श्रोतबाट प्राप्त रकम ।

(च) योजना संचालन प्रत्येक विकास योजनाका ल.ई.को २.५% सम्मका रकम

(३) **"मर्मत सम्भार कोष"**को छुट्टै खाताबाट आर्थिक कारोबार सञ्चालन गरिनेछ ।

(४) **"कोषको खाता सञ्चालन"** कोषको आर्थिक कारोबारको लागि प्रमूख प्रशासकीय अधिकृत तथा निजले तोकेको कर्मचारी र लेखा अधिकृतको संयुक्त दस्तखतबाट खाता सञ्चालन गरिनेछ ।

कोषको प्रयोग :

रोहिणी गाउँपालिकाले स्थापना गरेको मर्मत सम्भार कोषको प्रयोग देहाय अनुसारका काममा मात्र गरिनेछ ।

क) कार्यालयका सामग्री, उपकरण तथा सवारी साधन मर्मत गराउन,

ख) गाउँपालिका भित्रका पूर्वाधारहरु आपत्कालिन तथा नियमित रुपमा मर्मत संम्भारको कार्य गर्न

ग) गाउँपालिका भित्रका पूर्वाधारको अवस्थाको समय समयमा निरीक्षण अनुगमन गरि मर्मत संम्भारका लागि आवश्यक सुझाव दिन ।

विद्या प्रसाद यादव
रोहिणी गा.पा. अध्यक्ष

... गाउँपालिकामा रहेका सवारी साधन, कार्यालय सामाग्री उपकरण तथा भौतिक पूर्वाधारको समयमा
नै मर्मत संम्भार गरि लागत प्रभावकारीताका माध्यमले खर्च मितव्यीता र दिगो बनाउन आवश्यक भएको
र मर्मत संम्भारलाई व्यवस्थित गरि नियमन गर्न र जवाफदेही बनाउन बाञ्छनीय भएकोले स्थानीय
सरकार संचालन कार्यविधि २०७४ को तफा १०२ को उप दफा (१) तथा स्थानीय तहको कानून निमार्ण
... ऐन २०७५ को दफा ३ को २ ले दिएको बमोजिम रोहिणी गाउँपालिकाले यो कार्यविधि बनाई
...रेको छ।

परिच्छेद :१

...रम्भिक

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : क) नाम : कार्यवधिको नाम रोहिणी गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कार्यविधि २०८० रहेको छ।

ख) प्रारम्भ "यो निर्देशिका रोहिणी गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ।

२. परिभाषा : बिषैय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकासा,

(क) "ऐन" भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ लाई सम्झनु पर्दछ।

(ख) "गाउँपालिका" भन्नाले रोहिणी गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(ग) "कार्यपालिका" भन्नालें रोहिणी गाउँकार्यपालिकाको कार्यापालिकालाई सम्झनु पर्दछ।

(घ) "कार्यालय" भन्नाले रोहिणी गाउँपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ।

(ङ) "मर्मत सम्भार" भन्नाले रोहिणी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको कार्यालय तथा योजनाका सामग्री, उपकरण, सवारी साधन र भौतिक पूर्वाधार लाई सम्झनु पर्दछ।

(च) "शाखा" भन्नाले" रोहिणी गाउँपालिका अन्तर्गत रहेको शाखाहरुलाई सम्झनु पर्छ।

(छ) "समिति" भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठित समितिलाई सम्झनु पछ।

(ज) "उपभोक्ता समिति" भन्नाले "योजना/परियोजनाबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित जनसहभागिता मुलक पुर्वाधार विकास तथा निर्माणका लागि गठन भएको समितिलाई सम्झनु पर्छ।

(झ)"आर्थिक वर्ष" भन्नाले श्रावण १ गते देखि शुरु भई आषाढ मसान्तमा समाप्त हुने बर्षलाई सम्झनु पर्दछ।

(ञ) "सभा" भन्नाले रोहिणी गाउँपालिकाको गाउँ सभालाई संम्झनु पर्दछ।

(ट) "प्रमूख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले रोहिणी गाउँकार्यपालिका कार्यालयको कर्मचारीको प्रमुख अधिकृतको रुपमा काम गर्न खटाईएको अधिकृतलाई संम्झनु पर्दछ।

(ठ) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले गाउँपालिकाले समय समयमा निर्णय गरी तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्दछ।

३. कार्यविधिको उद्देश्य : यस रोहिणी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका कार्यालय तथा योजनाका सामग्री, उपकरण, सवारी साधन र भौतिक पूर्वाधार लाई व्यवस्थित रुपले मर्मत सम्भार गरि भविष्यमा हुने ठुलो क्षतिबाट जोगाउन एवं व्यवस्थित रुपले संचालन गर्न निम्न उद्देश्य रहेको छ।

विद्या प्रसाद यादव
रोहिणी गा.पा. अध्यक्ष

(५) सडक लगायतका पूर्वाधारहरुको निर्माणकार्य सम्पन्न भएपछि लाभान्वित क्षेत्रका उपभोक्ता समितिबाट मर्मत सम्भार कार्य गर्ने प्रतिवद्धता सहितको जिम्मेवारी दिने ।

(६) नियमित मर्मत सम्भार कार्य सदैव चालु रहने छ । तर वर्षातको समयमा थप व्यवस्था गरिनेछ ।

(७) आकस्मिक मर्मत सम्भारको हकमा आवश्यकता अनुसार गरिने छ तर बजेटको व्यवस्था भने गतवर्षको अनुभव र खर्चलाई आधार मानी तय गरिनेछ ।

(८) रोकथाम मूलक मर्मत सम्भारका हकमा भने संभावित जोखिमलाई हेरी श्रोतको आधारमा आर्थिक वर्ष भित्र कुनै समयमा पनि रोकथाममूलक मर्मत सम्भारको कार्य गरिनेछ ।

१४. प्राथमिकताक्रम : मर्मत सम्भार कार्यको प्राथमिकता तोक्ने काम मर्मत सम्भार समितिले प्राप्त तथ्यांक र वस्तुस्थितिका आधारमा गर्ने भएता पनि साधारणतया

क. **आबधिक मर्मत समभार अन्तरगत**

- फगसिल
- स्लरी सिल
- सर्फेस ड्रेसिड
- स्याण्ड सिल
- थिन ओभरले
- सडक किनाराको पुनः खण्डास्मिथ
- सडक रंगरोगन कार्य

ख **रोकथाम मूलक मर्मत सम्भार**

- सडकको स्लोप काटेर मिलाउने
- नदि नियन्त्रण संरचनाहरुको सम्भार कार्य
- जैविक प्रविधि तथा यसको मर्मत सम्भार

विद्या प्रसाद यादव
रोहिणी गा.पा. अध्यक्ष